

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16501445
Konu : Soru Önergesi (7/22726-7/25066)

7/22726 6K 99
7/25066 6K 123

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 06.02.2025 tarihli ve 1578425 sayılı yazınız.
b) 13.03.2025 tarihli ve 1598252 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Elif ESEN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/22726 ve 7/25066 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/22726 Cevap Metni (2 Sayfa)
- 2 - 7/25066 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 29E1A0ED-89A2-4F78-AB16-1C1006244BC2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

İstanbul Milletvekili Sayın **Elif ESEN**'e Ait 7/22726 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine
İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımız koordinesinde çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanması ve koordinasyonunun sağlanması için “2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmış ve 2023 yılı Nisan ayında yürürlüğe konulmuştur. Eylem Planında; “Özel gereksinimi olan çocuklar başta olmak üzere tüm çocukların eğitime erişiminin ve devamlılığının sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması” ve “Çocukların örgün eğitim dışında kalma gerekçeleri gözetilerek örgün eğitime katılımlarını sağlayıcı politika ve tedbirlerle desteklenmesi” faaliyet adımları yer almaktadır.

Ülkemizde bugüne kadar yürütülen çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalar ile uyumlu olarak, 138 ve 182 sayılı ILO Sözleşmelerinin uygulanmasını da içeren, çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik olmak üzere “Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı” oluşturulmuştur. Program dahilinde, çocuk hakları konusundaki farkındalığın artırılması için Bakanlığımızca koordine edilen İl Çocuk Hakları Komitelerinde çocuk işçiliği ile mücadele konusunun özel olarak ele alınması faaliyeti yer almaktadır.

Bu kapsamda çocukların yaşama, gelişme, korunma ve katılım haklarının güvence altına alınmasını ve bu konuda uluslararası iş birliğinin sağlanmasını amaçlayan Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin ilke ve hükümlerinin yetişkin ve çocuk olmak üzere toplumun tüm kesiminde öğrenilerek hayata geçirilmesi ve çocuklarını ilgilendiren her konuda çocuk katılımını etkin kılabilmek amacıyla Bakanlığımızca 29 Kasım 2013 tarihinde Çocuk Hakları İl Komiteleri oluşturulmuştur. Komiteler, çocuk haklarının tanıtımı ve bu alandaki bilinçlendirme faaliyetlerine yönelik gerek yerel gerekse ulusal çapta çeşitli etkinlikler düzenlemekte, çocuk haklarının korunması ve çocukların potansiyellerini en iyi şekilde gerçekleştirebilecekleri fırsatların oluşması için çalışmalar yapmaktadır.

Bakanlığımızca her yıl; Birleşmiş Milletler tarafından dünyada gittikçe artan çocuk işçiliğine karşı farkındalık yaratmak ve çocuk işçiliğine engel olmak amacıyla "Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü" olarak ilan edilen 12 Haziran tarihinde çocuk işçiliğine karşı toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla Çocuk Hakları İl Komitelerince birtakım çalışma ve faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Bu doğrultuda, Çocuk Hakları İl Komiteleri 2025 yılında 12 Haziran “Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü” kapsamında çocuk işçiliğinin engellenmesine yönelik toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla yerel düzeyde çeşitli etkinlikler (seminer, toplantı, eğitim, sergi, şenlik, ziyaretler, sanatsal ve sportif faaliyetler vb.) gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca EU IPA II kapsamında Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ortak yararlanıcısı olduğu “Türkiye’de Çocuk Haklarının Desteklenmesi Projesi” uygulamaya konmuştur. Projenin amaçlarından biri de çocuk işçiliğinin takibi ve önlenmesine yönelik Bakanlık kapasitesinin artırılarak çocuk işçiliğinin önlenmesidir. Proje Kasım 2024’te tamamlanmıştır.

Ayrıca, 2021 yılında “22 İlde kırsal bölgelerde çocuklar için koruyucu ve önleyici hizmetler hakkında bilgilendirme yapılması ve ihtiyaçların belirlenmesi” çalışması başlatılmıştır.

Çalışmada ekipler tarafından ziyaret edilen köylerde aileler ve çocukların yanı sıra muhtarlar, okul idarecileri, belediye görevlileri ve imamlarla da görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma büyükşehirler dışındaki 51 ilde yaygınlaştırılmıştır.

Bakanlığımızca her ilde oluşturulmuş *Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetlerini yürütülmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca *Çocuklar Güvende Ekipleri*; çocuk işçiliği ile mücadelede öncü ve koordinatör kurum olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza bildirim yapılan çocuklara yönelik hızlı bir şekilde eğitim, sosyal hizmet, sosyal yardım ve her türlü rehberlik hizmetlerinin verilebilmesi amacıyla da faaliyet göstermektedir.

Bu kapsamda;

- *Sokakta Risk Altında Bulunan Çocuklara Yönelik Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığı ile alan taramaları yapılmakta, tespit edilen çocuk ve ailelere yönelik yürütülen çalışmalar sonucunda çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti sunulmakta, gerek görülmesi halinde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte ve çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.
- *Kırsal Bölgelerde Koruyucu ve Önleyici Hizmet Çalışmalarını Yürüten Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları* kapsamında köy ziyaretleri gerçekleştirilmekte; bu ziyaretlerde köylerde yaşayan çocukların durumları, aileleri ve köyde bulunan kamu görevlileriyle değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, çocuklar ve aileleri ihtiyaç duydukları sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmakta, risk altında olduğu tespit edilen çocuklar hakkında ilgili mahkemeden koruyucu ve destekleyici tedbir kararları alınmaktadır. Okula devam etmediği tespit edilen çocukların okula devamlarının sağlanması konusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.
- *Risk Altında Bulunan Çocukların İzlenmesine Yönelik Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları*, çocukların önlenabilir risklerden korunması ve sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla, koruma kararı kaldırılarak ailesine teslim edilen, suça sürüklenen, ihmal edilen, sokakta çalıştırılan veya diğer nedenlerle risk altındaki çocukların ve ailelerinin uzman ekipler tarafından düzenli aralıklarla izlenerek, durumlarına uygun desteklerden yararlanmalarının sağlanması amacıyla düzenli aralıklarla hane ziyareti yapılarak çocuğun ve ailenin risk ve ihtiyaçları değerlendirilmektedir. Gerektiğinde mesleki müdahale ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına da yönlendirme yapılmaktadır.

Soru önergesine konu vaka ile ilgili olarak; söz konusu çocukların öğrenimlerinden geri kalmamaları ve sorunun kalıcı olarak çözülebilmesi adına Bağlar Kaymakamlığının teklifiyle Tezharap köyünde yapılacak olan 8 derslikli okulun İl Yatırım Programına dahil edildiği ve an itibari ile söz konusu okulun yapımı ile ilgili iş ve işlemlerin Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü İnşaat-Emlak Şubesi tarafından takip edilip yürütüldüğü bilgisi edinilmiştir. Çocukların okula devamının sağlanması için gerekli önlemler alınmış olup devam durumu Bağlar İlçe Milli Eğitim ve Bağlar Kaymakamlığı tarafından takip edilmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.